

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 ev. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 ev. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in točljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 3-00.

Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 20.

Peščno-hranilnični račun števe 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Tržaški namestništveni odloki in — Nemčija.

BEROLIN 4. (Izv.) Današnja „Vossische Zeitung“ govori o veleprilaznem sprejemu vojvode Abruškega in italijanskega generala Pollo, ki sta prišla v Nemčijo, da prisostvujeta velikim vojaškim vajam, ter poudarja, da so izredne časti, s katerimi sta bila sprejeta, dokaz pristranskega prijateljstva, ki vlada med Nemčijo in Italijo. Takoj nato pa govori „Vossische Zeitung“ tudi o odlokih tržaškega namestništva v varstvo pravic avstrijskih državljanov v tržaški občinski službi. List poudarja, da se Nemčija vsestransko prizadeva, da bi se prepričala vsakaskalitevprijateljskih odnošajev med zaveznicami v trozvezi in da je nemška vlada z ozirom na težkoče, ki so nastale vsled tržaških namestništvenih odlokov, storila vse, kar je bilo v njenih močeh, da se najde taka rešitev te zadeve, ki bi mogla zadovoljiti tudi Italijo.

Tridentinsko župansko vprašanje.

TRIDENT 4. (Izv.) Cesarji odlok, s katerim se je odrekla potrditev izvolitve grofa Maksimilijana Maucija za mestnega župana, je bil danes dostavljen občinskemu svetu. Odlok ne navaja nikakih razlogov, temveč le naznanja suho dejstvo. Občinski svet bo še enkrat sklican k sebi. Da bi se prepričal razpust občinskega sveta, skušajo pridobiti posl. Tambosija za to, da bi sprejel župansko mesto.

Cesar se vrne na Dunaj.

ISCHL 4. (Kor.) Cesar se v ponedeljek dne 8. t. m., opoldne po desettedenskem, bivanju v Ischlu, z dvornim vlakom vrne v Schönbrunn.

Avstrijski rimski poslanik v avdijenci pri cesarju.

ISCHL 4. (Kor.) Avstroogrski poslanik v Rimu, Meroy de Kapos-Mere je bil danes sprejet pri cesarju v avdijenci, ki je trajala nad pol ure. Popoldne se je udeležil poslanik kot cesarjev gost obeda v cesarski vili.

Predsednik bosenskega sabora v Ischlu. ISCHL 4. (Kor.) Pri skupnem finančnem ministru vitezu Bilinskem se je vršil danes diner, ki se ga je udeležil tudi predsednik bosenskega sabora, dr. Mandić.

Gališka kriza.

DUNAJ 4. (Izv.) Danes je prispela na Dunaj deputacija poljske ljudske stranke, ki bo imela jutri konferenco z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom v zadevi znanega spora med poljsko ljudsko stranko in gališkim namestnikom pl. Korytowskim.

Poljska ljudska stranka bo zahtevala od vlade garancije, da gališki namestnik ustavi dosedanje svoje sovražnosti proti stranki in da vlada vpliva na duhovščino, da preneha s svojim brezobzirnim bojem, ki ga je vodila v zadnjem času proti poljski ljudski stranki.

Od izida te konference je odvisno nadaljnje stališče poljske ljudske stranke v deželnem zboru gališkim in državnem zboru.

PODLISTEK.

Prisega.

Spisal OCTAVE FEUILLET.

Njegov ideal! je mrmral Maurice in zibal pismo — res, to je njihova manija; pomorščaki imajo le dve želji — in obe jim jako slabo pristojate: žentli bi se in jezditli. Da pa mora priti to tudi nad mojega starega Roberta, to hrepenenje po ženitvi, je kakor otroška bolezen; da bi jo le srečno prestal!

Sicer pa ni dal Maurice v svojem pismenem odgovoru mnogo slutiti o vzvoljenosti, ki jo je občutil; le rogal se je malo in ga je prosil končno prijateljski, naj se ne prenaigli in naj si da časa, da preizkusi srce in duha nje, ki je, kakor se je zdelo, zadočila toliko oblast nad njim.

Robert, pa naj je bil še tako zaljubljen, je imel vendar razuma, da se ni puščal preslepiti od svoje strasti; opazoval je mlado dekle, poizvedoval o njej in rezultat je bil povsem zadovoljiv.

Gospica d' Eolnoy svoje strani je komaj opažala, da je Robert smrtno zaljubljen vanjo — česar ni bilo težko opaziti — a je občutila tudi ona neko nagnjenje do njega.

Če vlada ne ugodil želji stranke, grozi poljska ljudska stranka, da izstopi iz državno-zborskega poljskega kluba ter stopi v najstrožjo opozicijo.

Obenem je prišlo danes na Dunaj več drugih poljskih voditeljev, ki bodo tudi konferirali z vlado.

Na Češkem in v Galiciji ni kolere.

PRAGA 4. (Kor.) Vest, da so se pojavili v Benešovu med moštvo pešpolka št. 102, ki se je povrnilo iz Bosne, bolezenski slučaj, podobni koleri, ne odgovarja resnici.

LVOV 4. (Kor.) Poročila ogrskih listov, da je v Galiciji več oseb obolelo za kolero, so popolnoma neutemeljena, kajti tu ni znan noben tak slučaj.

Proti koleri.

VUKOVAR 4. (Kor.) Kotarske oblasti so zaradi kolere prepovedale vse seljme v sremski županiji. Justične in davčne oblasti so dobile uradni nalog, da ne izdajajo nikakih vabil strankam v okuženih krajih. Vladi se je predlagalo, naj označi vso sremsko županijo kot okuženo po koleri.

Viničarski nemiri na Francoskem.

PARIZ 4. (Kor.) Revolucijonarno gibanje viničarjev v okraju Aube proti zakonu, ki izključuje njihova vina od izdelave šampanjca, se je v zadnjih dneh zelo razširilo. V šestih krajih so se vršila viharna zborovanja, ki so končala s tem, da so župani in občinski svetovanci izjavili, da odstopijo.

Avijatiška nesreča.

BRIEG 4. (Kor.) Poročnik Eggenbrecher 5. dragonskega polka in poročnik Prins 83. pešpolka sta danes ob 10 dopoldne hotela napraviti na heldenauskem vojaškem večbališču polkuzen vzlet. Stroj je bil popolnoma nanovo montiran. V višini 100 m pa se je snela desna nosilna plošev, aparat se je prevrgel in oba častnika sta padla na zemljo. Bila sta takoj mrtva. Stroj se je popolnoma razbil.

Bolgarsko-turška kriza.

Začetek pogajanj.

CARIGRAD 4. (Kor.) Bolgarska pooblaščenca Savov in Tošov se odpeljeta jutri s posebnim parnikom, ki ima je na razpolago, v Jenike, kjer bosta imela prvi pogovor z velikim vezirjem, ki se sedaj nahaja tamkaj. Glavni vprašanji, o katerih se bo razpravljalo, ste določitev meje in z a m e n a u j e t n i k o v.

Bolgarsko-turška zveza.

PETROGRAD 4. (Izv.) V tujakšjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da gre posredovanje bolgarskega pooblaščenca Načoviča za tem, da bi se sklenila zveza med Bolgarijo in Turčijo.

Dedeagaško vprašanje.

ATENE 4. (Izv.) V tujakšjih političnih krogih se govori, da je grška vlada odpisala veleprivatim posebno noto, v kateri zahteva, naj dajo veleprivatni Grški poseben nalog, da še nadalje ostanejo po grških četah zasedeni oni kraji, ki pripadajo v smislu bukareških mirovnih določeb Bolgarski. Če bi Grška ne dobila tega naloga, zapusti grško vojaštvo te kraje, med njimi tudi Dedeagač.

DUNAJ 4. (Izv.) Veliko zanimanje vzbuja v tujakšjih krogih vprašanje po-

sest pristanišča Dedeagača. Kakor se zatrjuje v turških vladnih krogih, ima namreč turška vlada resen namen, zasesti in obdržati to mesto. Za Bolgarsko je Dedeagač dosedaj edino porabno pristanišče ob Egejskem morju, ker je pristanišče Lagos popolnoma zanemarjeno. Turčija je poslala pred par dnevi pred Dedeagač svoje vojno brodoglje, ki pa se je umeknilo, ko je izpoznalo, da se nahaja pred Dedeagačem grško brodoglje. S tem pa seveda še ni rečeno, da je Turčija opustila svojo namero, da zasede Dedeagač, temveč hoče le počakati do tedaj, da Grki definitivno zapuste mesto.

Grška infanterija je po zatrjevanju grških poročil tudi v resnici že zapustila Dedeagač; ker pa je bolgarska posadka, ki je zasedla mesto, preslaba, da bi mogla vzdrževati mir in red, je še ostalo v pristanišču grško vojno brodoglje.

Na Grškem se je začela sedaj živahna agitacija, da vlada ne sme pripustiti, da bi prišel Dedeagač in ostala mesta v zapadni Traciji zopet v turške roke, češ, če bi Dedeagač ne ostal Bolgarski, da ima Grška večjo pravico do njegove posesti, nego Turčija, ker je prebivalstvo v zapadni Traciji po veliki večini grške narodnosti. Bavil se je s to zadevo tudi že grški ministrski svet, in da je sklenil jako važne stvari, se da sklepati iz dejstva, da je grška vlada pod pretvezo, da proti nevarnost radi kolere, odgodila že zaukazano demobilizacijo grške armade in dala mornarici pred Dedeagačem povelje, naj je pripravljena s polnim parom.

V dunajskih diplomatskih krogih se boje, da bi snalo dedeagaško vprašanje iznova sanetiti balkanski požar.

Turki zavzeli vso zapadno Tracijo.

ATENE 4. (Izv.) Po semkaj došlih vesteh so Turki zasedli že vso zapadno Tracijo, kar vzbuja v tujakšjih krogih velikansko pozornost. Z zasedenjem Xanthija in Gumundžine se nahajajo turški vojaški oddelki že tik ob novi grški meji. Zato se tudi grška vlada resno bavi z misljo, da odgodi demobilizacijo grške armade za toliko časa, da se definitivno reši trško vprašanje.

Črnogorci vdrlji v Albanijo?

DUNAJ 4. (Kor.) „Albanska korespondenca“ javlja: Črnogorske čete so napadle vas Puthay, streljale na prebivalstvo, vdrale v hiše in mučile prebivalce. 10 oseb je ranjenih z bajoneti, med njimi ženske in otroci. (Pristna arnavtika laži! — Op. ured.)

Kralj Nikola črnogorski armadi.

CETINJE 4. (Izv.) V proklamaciji glede razorožitve se zahvaljuje kralj Nikola vojski na junaškem ponašanju in pravi, da je črnogorska vojska porinila daleč nazaj zastave stoletnega sovražnika. Potem pa nadaljuje: „Videl ste ob svoji strani brate Srbe, ki so dali piti konju iz morja, v bližini našega Skadra, tega glavnega mesta Zete in naših krajev, Skadra, zadnjega oporišča otomanskega carstva, Skadra, tega bednega suznja. Ko je zapeljana Evropa zahtevala, da se sname naša zastava, smo se mi odrekli naših zgodovinskih pravic.“

Kralj se spominja nato pomoči Grkov

da je dala Herkulu vreteno v roke, vzel mu iz rok kij in levjo kožo.

Dopisoval pa je prijatelju slej ko prej, istotako pogosto in pristrčno; ali ni opuščal ironičnih namigavanj; in naj si je tudi prizadeval, da bi prikrival svojo sovražnost proti ženi, da ne bi žalil prijatelja, vendar se ni mogel izogniti, da ne bi presevala ta sovražnost.

Na spomlad je prišla grofinja Frimeuse v Constantine v obiske k svojemu sinu. Bila je živahna, razumna, duhovita, neizmerno ljubezniva stara dama, ki je oboževala svojega sina in si nadela kakor svojo življenjsko nalogo, da sinovo premoženje — smatrajoč se za njegovo upraviteljico —, ki je močno trpelo vsled strasti njenega moža za konje, restavrira s skrajno varčnostjo. Zato je od smrti svojega moža dalje žvela na posestvu na deželi v Normandiji — mejoče na posestvo Roberta de Lapave — in je razpusila svoje dragoceno gospodarstvo v Parizu.

Maurice je bil srečen, da bo zopet videl svojo mater, in se je veselil, da dobi slednjič od nje nepristransko poročilo o Robertovi soprogi.

„Prava odaliska je“, je rekla grofinja „in tvoj prijatelj spada izvrstno k njej, ker je pravi Turck, posebno kar se tiče ljubosumnosti. Odkar sta se poročila, bivata v svojem gradu v popolni samotnosti; stari

in opominja vojake, da obesijo na zid nepremagano orožje in se posvete mirnemu kulturnemu delu, toda naj imajo orožje vedno pripravljeno, proslavlja one, ki so se borili za čast domovine in dali znamenje za splošno vojno na Balkanu, in zaključuje: Živeli moji sokoli, up domovine, radost in ponos mojih starih dni!

Črnogorsko posojilo.

PARIZ 4. (Izv.) „Banque de Paris“ in „Banca commerciale di Milano“ ste pripravljeli dovoliti Črnogori posojilo 30 milijonov kron. Posredovala je za to posojilo italijanska vlada. V pariških finančnih krogih se zatrjuje, da se bodo tozadevna pogajanja še nadaljevala, da se reši vprašanje poročstva, ki so ga svoj čas zagotovile Črnogori veslele. Vsekakor pa ste banki v slučaju potrebe pripravljene priznati Črnogori primeren predujem.

Albansko vprašanje.

DUNAJ 4. (Izv.) Včeraj popoldne je sprejel italijanski poslanik na dunajskem dvoru, vojvoda Avarna, albanskega ministra zunanjih zadev Musfi d Beja, nato pa albansko deputacijo, ki mu je izročila spomenico, v kateri se zahteva, da mora mesto Argyrokastron pripasti Albaniji. Član deputacije so po sorojemu poudarjali, da so popolnoma zadovoljni z dobljenim odgovorom, ki kaže, da ste Avstrija in Italija popolnoma edini v tem, da hočeta pomagati Albaniji.

Grki plenijo po Albaniji.

DUNAJ 4. (Izv.) Iz Valone poroča „Albanska korespondenca“, da so grški vojaki v družbi z grškimi četami napadli vas Boleno in jo hoteli opleniti. Prebivalstvo se jim je postavilo v bran. Enajst grških vojakov je bilo mrtvih. Grki pa so usmrtili deset moških in štiri ženske.

Še o renjokolih!

(Dopis.)

Silen krik so zagnali naši Italijanci, ker je tržaški namestnik precej energič o stopil na nogo renjokolom. Ni čuda. Zasedujoč svoje — ideale, je ustanovila kamora v Trstu mogočno renjokolsko kolonijo, ki bi izborno služila v slučaju kakih katastrofalnih dogodkov.

Goste se niti, ki se pletejo med cificelno italijansko politiko v naših primorskih pokrajinah in znanimi krogi v Italiji. S pomočjo teh vezi je znala Italija na prefrigan način vgnezditi v vse naše obmejne kraje svoje eksponente v najrazličnejše socialne položaje. Če bi merodajni krogi na Dunaju poznali vso to importacijo naši državi nevarnih elementov, bi se kar za glavo prijemali. A tisti, baje velepatritotični Nemci, ki drže baje edini našo državo po koncu, da ne razpade na kose, ti Nemci se v svojem brezskrajnem sovraštvu proti Slovanom še razgrevajo za eksponente države, katere prebivalstvo je po ogromni večini notorično sovražno naši monarhiji!! Si-li morete misliti večjega hinavstva, nego je v tem, ako se taki Nemci bahatijo s svojim avstrijskim patrijotizmom?! Kar nič naj se ne čudijo Nemci, ako izrekamo svoje domnevanje, da je tu koincidenca med laško iredento na jugu in nemško na severu naše države! da so vsi — enaki patrijote!!

Namestnikove naredbe so prišle ob dvanajsti uri. Zadnji čas je res, da se napravi

župnik, njena teta in jaz smo gostje. Nekoč v zimi ga je prosila, da bi se peljal žnjo v Pariz — ona ljubi glavno mesto, pleše, gledališče — slednjič se je dal preprostiti; odpotovala sta — ali po treh dneh, ako se prav spominjam, sta se zopet vrnila; moja prijateljica, ki ju je povabila na ples, mi je pisala: „Robert je prežal kakor kak ljudožer, če je njegova žena plesala z drugimi. Prepričana sem, ne le, da bi bilo koristilo njegovi ženi, če bi bil tvoj prijatelj ostal pri mornarici in bi bil večkrat odsoten. Gotovo je napravil neumnost s tem, da je izstopil. Redkokedaj še sem čula, da bi bila žena mornariškega oficirja nezvesta; za nje je to častna stvar, da se za časa odsotnosti mož vedejo neoporečno; in tako menim, da bi bil mogel Robert zaupljivo ostaviti svojo ženo samo, dočim jej bo, bojim se, s svojo preveliko ljubeznijo in ljubosumnostjo sčasoma dolgočasen. O, dosedaj jej ni možno ničesar očitati; je povsem vrla in čednostna; all mlada je in lepa ter da se rada daje občudovati; življenje na deželi jej je že nezno in ko je nedavno Robert govoril o tem, da tudi prihodno zimo ne pojdetaj v Pariz, da hoče celo prodati svojo tamošnjo hišo, je postala dobra Marianne skoro zelena. Sicer živita izvrstno in sta srečna; all če se Robert ne spametuje, se na tem razbije njuna sreča — to je moje mnenje.“

(Dalje.)

red tu na jugu naše države, na točki, ki meji ob Italijo in ki tvori obnem vrata do slovenskega Balkana, kjer imamo menda tudi mi skrbeti za neke gotove interese, nazirajoče z onimi Italijci! Kakih interesov ima Italija na tem, da so tudi njeni rezervni častniki po avstrijskih službah ob meji — o tem priča ravno sedanji krik proti naredbam tržaškega namestništva. Čemu naj bi sicer šla vsa oficijelna Italija tako srdito v boj za renjikolet v Trstu?!

Prav tako, kakor da je Avstrija vazal Italije, hoče italijanska diplomacija diktirati, kako naj Avstrija upravlja svoje provincije! Prav kakor da ima Italija pravico do tega, da ima v Avstriji svoje — špijone!! Vse druge države zasledujejo z vso strogostjo tuje špijone, Avstrija pa naj bi italijanske špijone še štela in jim puščala svobodno roko! Sicer je italijanska diplomacija razsrjena in grozi z nevarnostjo, da izgubimo — prijateljstvo in zavezništvo Italije! Se je li še kedaj tako slabo blago tako drago plačevalo?!

Morda pa odpre vendar impozantni nastop Slovencev v Trstu oči njim, ki nočejo videti v renjikolet nobene nevarnosti, ki je ne tvorijo renjikolet samo v Trstu, ampak po vseh naših obmejnih pokrajinah, kjer odjedajo domačinom kruh za to, da tu — špijonirajo kakor eksponenti tuje države. Celo na mestih so, ki zahtevajo posebnega zaupanja. Prav tako, kakor je imela Japonska svoje zaupnike po vsej Mandžuriji in po vsej Rusiji, da je bila točno orijentirana o vseh slabostih te velike države. In tej orijentaciji ravno se je imela po velikem delu zahvaliti na svojih velikih uspehih v krvavi vojni.

Kar je bilo doslej možno v Avstriji, ne bi bilo možno v najbolj razpali državi — v Turčiji.

Potemtakem si lahko predstavlja vsakdo, kake posledice bi lahko nastale, ako pride danes, jutri do krvavega konflikta z Italijo! Le naši diplomati se menda ne morejo predstavljaliti tega. Kako visoko nadkriljuje vse te Berchtolde, Stürgkhe in vse druge take državniške kapacitete tržaški namestnik princ Hohenlohe s svojo dalekoglednostjo in svojim — avstrijskim patriotizmom!

Te renjikolet je imel priliko opazovati pisec tega dopisa na „Inženirjih“, ki so bili zapostveni pri gradbi furlanskega kanala. Tudi delavci so bili skoro izključno renjikolet. Jaz sem mnogo občeval s tistimi „Inženirji“, ki so bili večinoma italijanski rezervni častniki. Saj niso nič skrivali, kar odkrito so govorili o stvari, radi katerih bi jih v vsaki drugi državi pozapril! Nek č. kr. notar, ki je mnogo občeval v njihovi družbi, bi mogel povedati marsikaj. Kar sem moral poslušati, so bile grozne stvari. Ali kaj naj bi bil storil? Ovadil? Kdo pa bi mi bil verjel?!

Tudi neki ugleden kranjski državni in d. želan poslanec mi je nekako pred letom pripovedoval, da ima o renjikoletih takih informacij, da je že skrajni čas, da se temu gedu stopi na glavo.

Vsa Avstrija bi morala biti le hvaležna princu Hohenlohe za njegove naredbe, ki pomenjajo vsaj začetek akcije, ki naj bi se izvela v velikem slogu!

Kako pa postopajo v Italiji z avstrijskimi državljani, o tem daje kričeča ilustracija slučaj pokojnega dr. Codermatza iz Gorice. Bil je velik italijanski šoven, tako vnet za Italijo, da se je pregrešil proti avstrijskim zakonom. Pobegnil je v Italijo, kjer se je gotovo nadejal plačila za svojo veliko ljubav. Ali vrnil se je lačen, razočaran, uničen — ter je postal vnet Avstrijec. Vsi tisti, ki se toliko razgrevali za italijansko zavezništvo, naj bi le enkrat poskusili, in nikdar več ne bi nastopali v obrambo italijanskih špijonov na avstrijskih tleh!!

Javen poziv!

Na dnevnem redu so pritožbe zoper postopanje „Delavske zavarovalnice proti nezgodam“ v Trstu. Naša zakonito utemeljena želja je, da se ustanovi podružnica tega zavarovalnega zavoda v Ljubljani.

V tem smislu se je sprejela tudi na shodu deželne zveze kranjskih obrtnih združenj zadevna resolucija. Referent na tem shodu, g. Fr. Ks. Starè, sobni slikar v Ljubljani je utemeljeval ta predlog.

Delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu se čuti vsled tega utemeljevanja v živo zadeta. Naperila je proti g. Fr. Ks. Starèu sama, dalje njen ravnatelj, g. Karol Colcuc in predstojnik g. Henrik vitez Zahony, radi njegovega govora tožbo radi prestopka zoper varnost časti. O tej tožbi se vrše obravnave v Ljubljani.

G. Fr. Ks. Starè nastopi za svoje trditve, ki jih je izgovoril v interesu vseh slovenskih udeležencev, dokaz resnice.

Iskrinirajo se glasom obtožnice naslednje besede:

„Mera dolgoletnih krivic, zapostavljanja naših interesov ter brezsrčnega zatiranja naših zavarovancev, ki jih zadene težka peza nezgode pri delu, je polna do vrha ter glasno kliče po odpravi brez daljnega odlašanja....., da se našim ponesrečencem dele pičle podpore in da se jim pritrjuje, ko so prišli v nesrečo, s trdo brezsrčnostjo

pripadajoče jim podpore.... Pri upravi ni potrebne pozornosti in štedljivosti, kadar gre za režijske izdatke. Denar se razpije za nepotrebne stvari. Postopa se z vso obzirnostjo napram laškim interesentom, zlasti onim iz Italije. Tako pa prihaja, da ima zavod navzlic trajno rastočim prispevkom, ki žulijo in garajo prizadete gospodarje in njih uslužbence, leto za letom velike kauske primanjkljaje.... Ubogim ponesrečencem in njih sirotam se odteguje pod različnimi pretevezami in vnebovpiroč načinu celo one skromne podpore, ki jim grede po zakonu. Položaj je v resnici nevzdržljiv in kliče glasno po odpravi.... Industrijalci in obrtniki v deželi Kranjski imajo v isten interes na tem, da pride pri upravi delavskega zavarovanja zoper nezgode po tolikih letih krivice in zapostavljanja do rednih razmer, vrednih urejene in pravne države.“

Tako se glas besedilo obtožnice. To besedilo ni točno. Govor, ki ga je imel g. Fr. Ks. Starè, je besedno pravilno natisnjen v brošurici, ki jo je izdala deželna zveza kranjskih obrtnih združenj o slavnostnem zborovanju, a vsebina je deloma identična z govorom g. Starèta.

Ker nastopi g. Fr. Ks. Starè dokaz resnice za svoje trditve, prosimo vse interese posebno one iz delavskih in podjetniških krogov, da sporočijo konkretne slučaje, s katerimi se da govor g. Fr. Ks. Starèta utemeljevati — z navedbo datuma, zadeve in imena ter slučaja samega na naslov branitelja g. dr. Frana Novaka, odvetnika v Ljubljani.

Domače vesti.

Jezikovni škandali pri „Zavarovalnici proti nezgodam“. Včeraj so se vršile pri takajšnjem razsodišču „Zavarovalnice proti nezgodam“ občajne sporne razprave. Pri prvi razpravi, kjer je zastopal tožitelja za pisarno dr. Rybářa dr. Jedlowski, je zastopnik zavarovalnice zoper nezgode, pozuani dr. Meccozzi — kakor navadno — izvajal in stavljal predloge v italijanskem jeziku, nakar je dr. Jedlowski izjavil, da z ozirom na to, da razteza zavarovalnica zoper nezgode svoje delovanje čez Dalmacijo, Istro, Trst, Goricko in Kranjsko, torej čez pretežno slovenske dežele, zahteval, da se poslužuje zastopnik te zavarovalnice slovenskega ali hrvaškega jezika, ali — če si hoče naprtiti zavarovalnica to sramoto — da poskrbi vsaj za tolmača izvajanjem zastopnika, sicer da ne bo odgovarjal na predloge in izvajanja zavarovalniškega zastopnika.

Predsednik razsodišča g. dr. Tommasini je hotel italijanski raztolmačiti izjavo dr. Jedlowskega, toda dr. Meccozzi je omalovažuje odvrnil: „ho capito“ in ni našel niti ene besede v opravičbo, niti z besedo ni reagiral; da, še nekako bolj izzivajoče se je vedel in seveda nadaljeval v italijanskem jeziku.

Ko je prišla na vrsto druga razprava, pri kateri je zastopal tožitelja za pisarno dr. Slavika dr. Čok, je dr. Meccozzi zopet izvajal in stavljal predloge v italijanskem jeziku. Nato je dr. Čok izjavil, da se pridružuje izjavi dr. Jedlowskega in da mora postopanje Zavarovalnice zoper nezgode, ki je namenjena po večini Slovanom, ki pa daje na slovenske tožbe italijanske odgovore in ki razsodišču pošilja informacije v laškem jeziku in k razpravam delegira zastopnika, ki ne zna slovenski, oziroma zastopnika, ki na izjave, kakor jo je podal dr. Jedlowski, enostavno ne reagira, smatrati za kruto žaljenje slovenskega jezika in naroda, vsled česar mora proti temu protestirati, in je prošil g. predsednika razsodišča, da da ta protest na zapisnik.

Tudi na ta protest dr. Čoka je zavarovalnični zastopnik molčal in se še nadalje tako vedel, da je bilo videti, kakor da hoče še nadalje izzivati. Seveda ni reagiral, ker gotovo ni razumel izjav obeh zastopnikov.

Tak je duh, ki vlada v „Zavarovalnici zoper nezgode“, nasproti Slovanom, kakor kažete ta dva slučaja. Prav vesel nas, kar smo včeraj zvedeli, da za sedaj odleti dr. Meccozzi, ki mu je že preskrbljena mastna služba v — Rimu. Menda zapusti svoje mesto že v par mesecih. Hvala bogu! Oddahnil se bo on, ko bo svobodno dihal južnejši zrak, ki mu gotovo bolj ugaja, oddahnil se pa bomo tudi mi, ker ga izgubimo, kar si že davno želimo. Opazujemo pa poklicane faktorje že danes, naj pazijo, kdo pride na njegovo mesto. Slovenski zastopnik strank bodo na vsak način zahtevali odslej odločno pri „razsodišču“, da se poslužuje zastopnik zavarovalnice slovenskega jezika. Naslednik Meccozzijev bo imel sicer, če ne bo znal jezika pletežne večine območja zavarovalnice, hujše dneve nego Meccozzi; zato se poskrbi.

„Slovinci in klerikalci“. Na vse moč načine se zvija kamoraško časopisje, da bi opralo velikansko blamažo, ki si jo je nakopala kamora na glavo s svojim ponesrečenim „velikim protestnim“ shodom, ki ga je resno italijansko tržaško prebivalstvo naravnost bojkotiralo, slovenska množica pa po končanem zborovanju priredila „zborovalcem“ tak sprejem, da so se poskrili kakor miši po luknjah in se potem upali le na Slovence posameznike, seveda v večjih tolpah. Da bi zakril „Piccolo“ vnanjemu

svetu velikansko razliko med klavernim kamoraškim shodičem in pa sijajno manifestacijo tržaškega Slovanstva, si je izmislil laž, da so bili navzoči pri naši manifestaciji tudi neki laški „klerikalci“ in da so prav ti laški „klerikalci“ in to v veliki večini tvorili množico, ki je čakala izida kamoraškega shoda. Seveda, kako naj bi vendar priznal „Piccolo“ tisoče slovenskih manifestantov, ko vendar po njegovem večnem zatrjevanju Slovencev v Trstu sploh ni in da bi bila stvar tem trdnješa, je kamora raztrabila to laž tudi po izventraškem, nemško-židovskem časopisju.

Isti „Piccolo“, ki si je izmislil laž o sodelovanju Slovencev in laških „klerikalcev“, je po svojih urednikih napolnil predale raznim dunajskim židovskim listom, pridobuje sedaj sam ta poročila kot neoporečno javno mnenje avstrijskih Nemcev. Dvojna laž!

Tako je v včerajšnji jutranji izdaji premeleval svoj lastni dopis v židovskem dunajskem „Neuer Wiener Journalu“ in pravi, da smo mi Slovenci v zvezi z laškimi „klerikalci“ s svojimi intrigami povzročili velikansko „krivico“, ki se je po namestništvih odlokih dogodila renjikoletom v tržaški mestni službi. Na eni strani grof Berchtold s svojo Italiji prijazni zunanjo državno politiko, na drugi strani pa — Slovenci in pa laški „klerikalci“; vmes pa plava grof Stürgkh s svojo notranjo politiko, sovražno italijanstvu. Slovenci in laški „klerikalci“ so tisti, ki komandirajo to notranjo politiko ministrskemu predsedniku. In v tej stvari tiči velika skrivnost, kajti kako bi bilo sicer mogoče, da bi dve taki stranki imeli toliko vpliva, da bi mogli voditi roko notranje politiki proti zunanji. Za to „močjo“ Slovencev in laških „klerikalcev“ mora tičati nekaj!

Ali smo avanzirali mi tržaški Slovenci tekom zadnjega časa! Niti ni nas, pa imamo tako moč, da mora plesati ministrski predsednik grof Stürgkh prav tako in nič drugače, kakor hočemo mi, in na našo komando mora celo kazati roge vsemogočnemu ministru zunanjih zadev, grofu Berchtoldu in njegovi zunanji politiki. Bravo! Bravissimo! Lahko smo ponosni na tako sijajne svoje uspehe, ki nam jih priznavajo najhujši naši nasprotniki, dunajski židovski listi, in celo tisti „Piccolo“, ki bi najraje utopil zadnjega Slovanca v žlici vode.

Tu se pač vidi, kako daleč more zapeljati ljudi zagrizenost in slepa strast. Prebricani smo, da je sam ne verjame „Piccolo“ te velikanske neumnosti, ki jo je napisal, ali napisal pa jo je vendarle, samo da bi imel kaj novega, kak nov argument za hujškanje proti nam Slovanom in tisti lokalni vladi, ki je končno vendar enkrat izprevidela, da mora napraviti konec korupciji in nezakonitostim na tržaškem mestnem magistratu. Povemo prav odkrito, da bi se prav čisto nič ne branili takega vpliva, ko bi ga imeli v resnici, in povemo prav tako odkrito, da bi uporabili ta vpliv z vsemi svojimi močmi v to, da bi se čim prej napravil konec koruptnemu gospodarstvu laškoliberalne kamore v tržaški občini; toda le žal, da je ta „vpliv“ le velika „Piccolova“ laž. — Naj bi le imeli mi tak vpliv; no, potem bi se že zdavnaj ne mastil več v tržaški občinski službi noben tujec v škodo domačinom. To ve „Piccolo“ prav dobro in je zato tudi spravil v svet svojo laž o tem našem „vplivu“, da bi tako kolikor mogoče oslabil resnični vpliv, ki ga je morala napraviti na vladne kroge naša sijajna manifestacija za pravice avstrijskih državljanov v Trstu. Tega vpliva pa ne oslabe „Piccolove“ laži niti najmanj in niti s tem, da nas je pričel k laškimi „klerikalcem“, s katerimi nismo imeli nikdar nobenih stikov. Kar smo dosegli in dosežamo, smo dosegli in dosežamo s svojo

lastno močjo, pa naj „Piccolo“ in njegov židovski dunajski podrepanik lažejo, kolikor hočejo!

Pozor, slovenski srednješolci! Opozorjamo naše dijaštvo na to, da je razpisanih v „Notizenblattu“ finančnega ministrstva z dne 14. avgusta t. l., štev. 25, več mest davčnih praktikantov v področju tržaškega finančnega ravnateljstva.

Ker je sedaj od 210 davčnih uradnikov le 55 Slovencev, bi bilo torej dobro, da bi se za ta razpisana mesta potegovali Slovenci, posebno sedaj, ker je pri davkarjih precej ugodno napredovanje.

Slovenski davčni uradniki se nujno potrebujejo, ker so v popolnoma slovenskih krajih nastavljali Italijani, ki so malo ali pa sploh nezmožni slovenskega jezika, in to vsled tega, ker je pre malo slovenskih davčnih uradnikov!

Pričakovati pa je tudi, da se bo c. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu pri teh imenovanjih oziralo v prvi vrsti na slovenske kompetente, ker Italijanov je že več kot preveč v davčni službi. Slovenski davčni uradniki se bodo gotovo potrebovali sedaj tudi v Trstu pri podržavljenem davčnem uradu in gotovo je več družinskih očetov, ki bi želeli priti v Trst, zaradi šolanja otrok!

Slovenska trgovska šola v Trstu. Vpisovanje se bo vršilo dne 16. in 17. septembra od 9 do 12 in od 3 do 6 pop. V I. letnik se sprejemajo absolventi meščanskih in nižjih srednjih šol in po dobro prebitem sprejemnem izpitu tudi učenci, ki imajo manj šolske predizobrazbe. V II. letnik se sprejemajo tudi absolventi I. letnika na drugih trgovskih šolah. V pravičajni letnik vstopijo lahko vsi tisti učenci, ki so dovršili vsaj I. razred kake srednje ali meščanske šole.

Na novo vstopajoči učenci plačajo (takoj pri vpisovanju) 5 K vpisnine in 4 K prispevka za učila, učenci, ki že pripadajo zavodu, pa 4 K prispevka za učila.

Za vstop v priprav. letnik morajo biti učenci najmanj 13 let, za I. letnik najmanj 14 let stari.

Šola ima pravico javnosti, vsled česar so izprikevala, ki jih izdaja, enakoveljavna onim podobnih javnih zavodov.

Ako se oglasi najmanj 20 učenek, se otvori tudi I. letnik dekliške trgovske šole za tiste deklice, ki so dovršile meščansko ali kako tej sorodno šolo; ako se to število ne doseže, se uvrščajo učenke v deški razred.

Učenci in učenke rednih trgovskih letnikov plačujejo šolnino K 200 — v mesečnih obrokih à K 20 —, učenci pripravilnega tečaja pa šolnino letnih K 80 —. Revnejši učenci se lahko deloma ali popolnoma oproste plačevanja šolnine, učenke pa se sploh ne oproste.

Vpisovanje se bo vršilo v novih modernih prostorih v ulici Stadion 21 I. Za zunanje učence preskrbuje ravnateljstvo primerna stanovanja in prosti vse tiste družine, ki imajo zdrava in zračna stanovanja s hrano za dijače, da to javijo vsak dan med 10 in 11 predp. v šoli (ul. Acquedotto 20 I. ali v Trž. pos. in hranilnici pri ravnatelju).

V pojasnilo bodi povedano, da je slovenska trgovska šola v Trstu podnevnna šola pod nadzorstvom javnih šolskih

Pozor tržaški Slovenci!

V nedeljo, dne 7. septembra se vrši dvajsetletnica pevskega društva „Skala“ v Sv. Križu!

Novo Osram svetiljke

Nerazbitne

70% prihranka na toku. - Brillantna, bela luč. Traja dolgo. - Za istomerni in izmenični tok. - V svetlobni moči 0-25 do 1000 sveč in napetosti 1-2 do 260 voltov. — Glavna zaloga za Trst, Gorico,

Primorsko in Dalmacijo: R. Dittmar, br. Brüner d. d. Dunaj, Trst, piazza del Ponterosso 3

organov in je ni zamenjati z večernimi trgovskimi tečaji.

Nadalje informacije se dobivajo pri ravnatelju gosp. J. Uličakarju, Trž. posojilnica. Ravnateljstvo.

„Hlebi sv. Štefana“ v italijanskih žepih! V prejšnjih letih so italijanski listi kaj radi sramočili istrske Slovence, češ, da so „hlebi sv. Štefana“ njihovo narodno orožje. To očitanje ni bilo nesramno le zato, ker je zlagano, ampak še posebno zato, ker se hlebi sv. Štefana (kamenje) kaj radi skrivajo v italijanske žepe. Tako je bilo tudi povodom torkove „demonstracije“, ko je imela tista mazzinijska banda kamenje po žepih, ki je tudi zadelo par Slovencev. Če potreba, pridemo z imeni. „Piccolo“ in družba naj torej pometata pred lastnim pragom, ker tam je dovolj nesnage in — kamenja.

Na c. kr. pripravnički za srednje šole na Proseku se prične šolsko leto z vpisovanjem novodošlih učencev dne 16. septembra. Kedar bo šolska maša, se določi kasneje. Hitro za sveto mašo prične redni pouk.

Ker se zaradi pretesnega prostora mora vsako leto mnogim učencem vstop zavrniti, se bodo sprejemali le taki učenci, ki so ljudsko šolo — glasom ljudsko-šolskega spričevala, — obiskovali s prav dobrim ali dobrim uspehom, na komaj zadosten uspeh se ne bode oziralo.

Učenci se morajo javiti v spremstvu staršev ali namestnikov; prinesiti morajo: šolsko spričevalo, krstni list, spričevalo o zdravih očeh in o cepljenju kozic.

Smešijo se! „Piccolo“ poroča v predvečerajšnji številki, da so kamoraki mirno šli po ul. Stadion in da jih je c. kr. policija tako kruto napadla, da je celo sablje za njimi metala. Vprašali bi torej c. kr. policijske nadzornike, koliko redarjev so dobili po demonstraciji brez sabelj, in magistratne pometake, koliko sabelj so pobrali v sredo, ko so pometali ceste? Ali niso srečni! Policija bi jim mogla odgovoriti, da naj zahvalijo boga, da jih je naklestila policija, drugače bi jih bili drugi. Zato naj le kamora, na mesto da kriče na policijo, lepo gre in se zahvali pri c. k. policijskem ravnateljstvu za torkovo varstvo.

„Piccolo“ postavljen na laž po Italijanu! Včeraj smo pokazali s citatom, kako je bil „Piccolo“ uradno postavljen na laž radi njegove trditve, da so Slovenci privredili pred italijanskim konzulatom grdo sovražno demonstracijo. Sedaj pa nam poroča neki našinec, da je govoril z urednikom lista „Vita“ — ki je, mimogrede omenjeno, italijansko radikalen — in da je mož v svoji pravičnosti izjavil, kako da je to nesramno, da „Piccolo“ take laži spravlja v svet! Tu ima! Ni si nabral lovor-venecv s svojo kampanjo za renjikoje in proil domačemu prebivalstvu.

Junaki! Prejeli smo: Dne 1. t. m. sem šel z dvema ženskama po ul. S. Lazzaro ravno v času, ko so iz restavracije „Puntigam“ bombardirali ulico. Moja soproga je opazila, da leto iz II. nadstropja št. 19 stekleni predmeti. Pogledal sem in videl, prileteli skozi okno steklen vrč, velik za 3 do 4 litre in takoj za tem drugi polliterški! Mi nisimo videli, da bi iz ulice kdo kaj lučal v lokal, pač pa je deževalo steklenih predmetov ven iz gostilne.

Steiner Fran, ulica Mollin piccolo št. 9.

Imamo osebno zatrdilo trgovca, ki je šel v času metanja čaj in druge posode s svojo gospo po ulici S. Lazzaro. Oba sta videla steklene predmete leteti na ulico, nista pa videla, da bi kdo iz ulice kaj metal v gostilno! Menimo, da je dovolj dokazano, da sta Italijana, ki sta dala aretirati Pirjevca, napravila to le iz zlobnega maščevanja nad Slovence, in upamo, da se pravici posreči kaznovati denuncijanta, kakor zaslužita. O prvo navedenem slučaju je bilo redarstvo takoj obveščeno po zgoraj podpisanim. Stanovanje, iz katerega je letela steklenica, je baje last protestantskega duhovnika? Kutin piše: „Slovane in Nemce je treba izgnati“ — Nemci pa bombardirajo ulico, hote zadeti Slovence!

Cvetlični dnevi v prid ubožnim dijakom se bodo vršili tudi pri Sv. Ivanu v nedeljo, dne 7. in v ponedeljek, 8. t. m. Prosimo zato vse one cenj. rodbine pri Sv. Ivanu, ki imajo doma cvetlice, naj jih blagovoljno prinesejo nekaj v otroški vrtec pri Sv. Ivanu.

Dom na Vršču pri Kranjski Gori nudi sedaj obiskovalcem ob teh krasnih poznih poletnih dnevih divne razglede na goriške gorske velikane. Povodom cerkvenega žeganja v Trenti dne 7. in 8. t. m. bo še vedno z vsem posebno bogato oskrbljen in ostane oskrbovan še nekaj tednov. Kdor letos še ni bil gori na Vršču, naj ne zamudi teh poslovnih, krasnih turističnih dni.

Veliko veselico priredi podružnica CMD v Rojanu v nedeljo, dne 7. septembra, ob 4 popoldne v vseh prostorih „Konsumnega društva“ pri cerkvi. Spored: A. Pevske točke: M. Hubad: a) „Luna sije“ in „Je pa davi slanica pala“, narodne pesmi; mešan zbor. Franc Abt: b) „Čuj zvonov glas“, triglasen ženski zbor s spremljevanjem glasovirja; poje pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu. St. Mokranjac: a) „Varaj danke“, M. Polič: b) „Oj jesenske...“ in S. S. Mokranjac: c) „Osuse...“, poje mešan zbor pevskega društva „Trst“. — B. „Zgodba z južnega kolodvora“, kuplet, poje g. Dragutinovič, spremlja na glasovirju g. M. Polič in „Otelu ali nesrečen igralec“, soloscena, proizvaja g. Dragutinovič. — C. Prosta zabava. „Kolo sreče“. Paviljon z vsem dobro preskrbljen. Ples. — Med posameznimi točkami in k plesu svira rojanski „Šramel oktet“. Cene: vstopnina k veselici 40 vin., sedeži v dvorani 30 vin.; k plesu moški 1 krono, ženske 20 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

V nedeljo v razsvetljeno divaško jamo! Po daljšem presledku bodo v nedeljo, dne 7. t. m., čarobni podzemeljski prostori široko znane divaške „Vilenice“ zopet sijajno razsvetljeni. Razsvetljava prične ob 2 in bo trajala do 6 popoldne. Vstopnina 1 K za osebo. — Kdor ima le nekoliko smisla za krasoto podzemeljsko, kakršno vsebuje imenovana „Vilenica“, ki je v oskrbi Tržaške podružnice „Slovenskega planinskega društva“, naj ne zamudi te ugodne prilike ter naj si ogleda ta sloveči podzemeljski hram.

Osrednji vsedijaški podporniški odbor v Ljubljani naznanja, da se vrši druga seja O. V. P. O. v Ljubljani jutri, dne 6. septembra, ob 9 popoldne v mali dvorani Mestnega doma, eksekutivni pa že danes zvečer točno ob 8 v restavraciji pri „Novem svetu“.

K veliki skupščini „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Domžalah bo vozil skupščinarje poseben vlak dne 8. septembra. Odhod iz Ljubljane ob poldnesih dopoldne (9:30), na Ježici postoji vlak in odpelje naprej ob 9:43, prihod v Domžale ob 10:11. Radi male daljave se voznja ni znižala. Vabimo vse družbine prijatelje, vse zavedne Slovence, pa tudi one, ki še nimajo pravega spoznanja o veliki skupščini „Družbe sv. Cirila in Metoda“, da se udeležijo letošnje velike skupščine in njej sledeče veselice v Domžalah kar najštevilneje. Udeležba bodi tolika, da zborovanje napravi vtis onih lepih slovenskih taborov iz dobe narodne probe.

Podružnica CMD v Tomaju je poslala „Družbi sv. Cirila in Metoda“ K 1271. Tamošnje pevsko-bralno društvo „Tomaj“ je ob izletu v Štorje nabralo na dražbi ene smodke v gostilni g. učitelja Bekarja vsoto K 1271. K tolikemu uspehu te dražbe pripomogla je posebno znana rodoljubka ga. Gromova iz Trsta.

Nemško šolstvo na Kranjskem se razvija tako, da se Nemci po časopisih radujejo. Tako zvali šolski kuratorij (Schul-kuratorium) pod okriljem Schulvereina in kranjske šparkske vzdržuje naslednje šole: žensko učiteljske, žensko trgovsko šolo, 8 razredno nemško dekliško šolo v Ljubljani, 4razredno ljudsko šolo v Spodnji Šiški, na Jesenicah in v Tržiču. Žensko učiteljske je letos zapustilo 29 gojenk. Ker jih na kočevskih šolah niti tretjino toliko ne potrebujejo, vtihotapile se bodo na slovenske šole, saj deželni šolski svet je v svoji večini Nemcem zelo — prijazen. Dekliško trgovsko šolo je zdelalo 18 deklet. Na 8razredni nemški dekliški ljudski je bilo le 109 učenk (toliko jih ima marsikatera 1razrednica na deželi!), torej je prišlo na razred in učno moč le 13 učenk. A še od teh 109 učenk je bilo 6 Slovenk in 8 drugih Slovank. Jeseniška šola je imela 206 učencev in učenk. „Slov. Brank“.

Mesto brzojavnih pozdravov — male darove! Družba Sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ima svojo letošnjo veliko skupščino dne 8. septembra v Domžalah. Na ta

Dr. Pečnik
Dr. PETSCHNIGG
Trst, via S. Caterina št. 1.
Zdravnik na notranje (splošne) bolezni 6-9 in 2-3 in specialnist za kožne in vodne (splošne) bolezni: 11-1 in 7-7.

Hans Scheidler
zobotehnik
bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Ganzer
Sprejema od 9-1 in od 3-6. 575
Trst, Piazza C. Goldoni št. II

POHIŠTVO SOLIDNO: in : ELEGANTNO
PO ZMERNIM CENAM
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. Leopolda FREUNDA, vseuč. docenta na Dunaju
Gosp. J. SERRAVALLO Trst.
Čast mi je odgovoriti na vaše vprašanje, da sem dosegel najboljše vspehe z vašim ŽELEZNATIM KINA - VINOM SERRAVALLO pri slabokrvnosti, anoreziji in pri posledicah malarije.
DUNAJ, dne 6. septembra 1912. Dr. L. FREUND.

štej. 1375.
OZGANILO.
Veliki
mesečni semnji
v Sežani so zopet odprti za vse parkljarje in kopitarje, in se bodo toraj vršili redno od 12. t. m. dalje.
ŽUPANSTVO SEŽANA.
Župan: Štolfa.

Ivan Žnidarčič
trgovina jestvin in kolonijalnega blaga
TRST, ulica Belvedere št. 17.
P. N. Tem potom Vam uljudno naznanjam, da preselim svojo zgoraj navedeno trgovino jestvin in kolonijalnega blaga, ki obstoji že dolgo let v ulici Belvedere št. 17, z dnem 18. septembra t. l.
v isto ulico št. 19.
Trgovina bo vsa prenovljena in vedno dobro oskrbljena z blagom prve vrste. — Priporočajoča se za obilen obisk, kakor do sedaj, se beležim z odličnim spoštovanjem
Vekoslava ud. Žnidarčič.

Ljudska urarna
BOGOMIL PINO
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
(nasproti cerkve sv. Antona novega)
Bogat izbor
ur, verižic, ovratnih verižic, uhanov, prstanov, zapestnic itd.
Konkurenčne cene.

V dobroznani mesnici
Valerio Demarchi
Trst -- Piazza Barriera
vecehia št. 9
se prodaja vedno prvovrstno goveje, telečje in kostrunovo, jančje in kokošje meso. Postrežba tudi na dom. CENE ZMERNE.

Paroplovna družba D. Tripcovich & Ci., Trst
Ekspresna vožnja Trst - Benetke
in nazaj. — Prevož v treh urah.
ODHOD iz TRSTA vsak dan ob 8 zjutraj.
ODHOD iz BENETEK ob delavnikih ob 2 popoldne — in tudi:
ODHOD iz TRSTA vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 4 popoldne.
ODHOD iz BENETEK vsako nedeljo ob 8 zj. in ob 8 zv. in vsak ponedeljek ob 8 zj.
NB. Povratek je možen tudi z nočnimi Lloydovimi parniki.
Nedeljska izletna vožnja Vsako nedeljo se izdajajo posebni vožnji listki za izlet Trst-Benetke in nazaj po znižanih cenah za sledeče vožnje: iz Trsta v nedeljo ob 8 zj. in povratek iz Benetek v nedeljo ob 8 zv., v ponedeljek ob 8 zj., ob 2 pop. in opolnoči. — Povratek opolnoči z Lloydovim parnikom.
Iz Trsta v Jakin - Rim - Neapelj.
ODHOD iz TRSTA vsako sredo ob 7.15 zjutraj; iz JAKINA vsako sredo ob 9 zv. Prevoz čez morje iz Trsta v Jakin ali obratno v 9 urah.
Poleg tega: iz TRSTA v JAKIN: vsako soboto ob 4 popoldne.
iz JAKINA v TRST vsak ponedeljek ob 4 popoldne.
Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12 in njenih raznih zastopstvih v Trstu in zunaj.
Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega opravilnika.

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. špediter Via Economo št. 10.
Prevozno podjetje
Sprejema razcarinjane vsakega blaga iz tujine, dostavlja na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.
Zastopstvo trdnice „Cement“
Tovarna cementa „Portland“ v Spiljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Vsem : gospodinjstvom toplo priporočamo **KOLINSKO CIKORIJO** v korist družbi sv. Cirila in Metoda!
edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

dan se zbera zastopniki podružnic in razni prijatelji družbe k posvetovanju v prid našega millega naroda. Mnogo jih je pa, ki se iz raznih ovir ne morejo udeležiti skupščine, a so vendar v duhu pri njej. Prosi se, da se brzojavnih pozdravov ne pošilja v Domžale, škoda denarja. Mesto teh naj pošlje vsak rajši družbi kak darpo položnici ali poštne nakaznice. Zadnja leta so prihajali taki denarni pozdravi že redko. Popravimo ta nedostatek letos.

Petletnica 20. IX. All se letos spomni kdo tistih dveh, ki doslej še nista smela dobiti spomenika na grob, ker višji obzir branijo? Nedolžna kri je tekla in ob njej hlaavske solze. Usodni dogodki so se kruto zlorabili in naša sveta slovenska stvar je omahnila za več nego 30 let nazaj; a vstane — mora vstati. Kri ni voda. In tedaj se mučenikoma Lindru in Adamičku slovesno postavi spomenik na ljubljanskem groblju.

Od stopnje do stopnje pada oni, ki trpi na zapeki, ter si ne stavi v skrb, isto odpraviti. Nabiranje ostankov črevih povzročata tlako, nevoljo, motenje obtoka krvi, težko dihanje (pri onih, ki trpe na srčni bolezni z nemalo nevarnostjo) glavobol, omotico, melanholijo, hypochondrijo, da celo tudi temne misli o samomoru. — Vsakdo, ki popije na tešče kozarec naravne kisle vode HUNYADI JANOS se iznebi teh sitnosti.

Tržaška mala kronika.

Trst, 4. septembra.
Velika tatvina na pošti. Danes zjutraj ob 5-15 je bil v svojem stanovanju v ul. Ireneo della Croce št. 3 aretiran 31letni poštini skladiščnik Ivan Sicora, rodom iz Pule, ki je bil nameščen v skladišču telefonskih predmetov v ul. delle Acque. Sicora je dal pogostoma odnašati iz skladišča po 28-letnem težaku Rudolfu Krizmančiču z Gropade in po nekem Josipu Petarosu velike množine železa, starega in novega, bakrene žice, izolatorjev, stekel, bavev in drugih predmetov ki jih je prodajal starinarjema Benedikt Wasmannu v ul. del Toro št. 7. in Ivanu Calligarisu v ul. Acquedotto št. 85. Vse ukradeno blago tehta več stotov in je vredno par tisoč kron. Sicora taj tatvino, a so ga vkljub temu vteknili v zapor. Policija preiskuje stvar še nadalje.

Tatvina v tramvaju. Ivan Caslater je ovadil policiji, da se je snoči vozil s tramvajem Rojan-Sette fontane in da mu je med vožnjo nekdo ukradel iz žepa listnico s 320 K. Tatu, ki je še neznan, zasleduje policija.

Slepar. Danes dopoldne je bil aretiran trgovski agent Anton Nicolini, star 57 let, Tržačan, in sicer na zahtevo ravnatelja „Hrvatske štedionice“, g. Janka Pogorelca in pa neke Marije Corniello, ki stanuje v ul. Olmo št. 18. Nicolini je namreč s ponarejeno menico dvignil v „Hrvatski štedionici“ znesek 600 K, od Corniellove pa dobil bančno akcijo vredno 100 K, ki pa jo je prodal za 60 K neki Paranovi, stanujoči na Corsu, in denar obdržal zase.

Prebrisani tikec je 37letni Ernest Salta, rodom iz Villagrazije v Italiji, ki je pripravil nekega Ernesta Pettinata, trgovca z južnim sadjem v Cataniji, da mu je poslal za 4000 K južnega sadja. Salta je blago prodal, a Pettinato ni dobil niti vinarja. Salta so aretirali. Danes pa je istega tikeca ovadila tukajšnja tvrčka Inzolia in dr., ki ima zalogo južnega sadja v ul. Torre bianca, da je izvalil od tvrčke z menico znesek 3000 K. Za enkrat bo imel Salta menda zadosti.

Poizkušen samoumor. Fran Soršak star 39 let, težak, stanujoč v ul. Punta del Forno št. 3, je prišel danes popoldne v gostilno „al Cantinone“ v ul. Crosada. Poseedel je tu nekaj časa, a potem je, misleč, da ga nihče ne vidi, izpil nekoliko karbolne kiselne. Poklicani zdravnik rešilne postaje mu je izpral želodec in dal potem nesrečnika prepepljati v bolnišnico, kjer pa imajo malo upanja, da bi ga rešili. Vzrok poizkušene samomora je neznan.

Društvene vesti.

Tržaška sokolska župa. Vsled sklepa župnega odbora se razpošilja za naprej „Vestnik Tržaške Sokolske župe“ posamezno vsakemu članu društva, ki so včlanjena v župi (po pošti na dom). Brate in sestre opozarjamo, da v slučaju, da niso dobili „Vestnika“, reklamirajo pri svojem društvu, ki je dolžno poslati župnemu predsedstvu imenik članov, oziroma poznejše premembe članstva, ali stanovanja.

Uprava „Vestnika“ T. S. Ž.

Šentjakobski Sokol. Danes, v petek, točno ob 9 odborova seja v prostorih Šentjakobske Čitalnice. Prosim brate odbornike, da se seja gotovo in točno udeležijo.

Starosta.

Vesti iz Goriške.

Trnovčanom. Na notico, v kateri so bile izražene razne želje, naslovljene na goriške deželne poslance in v kateri je bilo rečeno, da naj bi se že enkrat regulirala

cesta med Kobaridom in Trnovim, oziroma Srpenico, smo čitali v „Slovenca“ z dne 2 t. m., št. 201, neko očitjanje našemu poročevalcu, češ, da ne pozna razmer, oziroma, da je nastopil proti interesom Trnovčanov. Naš dopisnik je pač le želel, da se cesta uredi tako ali tako, in ker je malo upanja, da bi zmagala občina, dasi so njeni ugovori upravičeni, v kolikor gre za njene koristi, je vendar razumljivo, da vsa dolga, kakor tudi tuji žele skorajšnje ureditve.

Poročevalec „Slovenca“ naj bo prepričan, da naš dopisnik želi vsem svojim goriškim sodeželanom vse najboljše in da želi tudi Trnovčanom, da bi bili zadovoljni. V glavnem pa želi in gre sploh za to, da bi že enkrat izraznili one klanice, ki ovirajo hitri promet in kvarijo lepote te romantične ceste. Naš dopisnik meni, da je bilo dovolj časa za študiranje projektov in apelira na deželni odbor goriški, da ta pospeši, ako mogoče, to nujno potrebno ureditve.

Divaški železničarji priredijo v nedeljo, dne 7. septembra, svojo tretjo veselico na vrtu gostilne Mahorčič (baraka). Na sporedu je: javni ples, šaljiva pošta in bitka s korijandoli. Sodeluje godba „Kraška vila“ iz Sežane. Začetek veselice ob 4 popoldne. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v prostorih barake. Čisti dobiček darujejo prireditelji ustanavljajočemu se „Sokju“ v Divači.

Vesti iz Istre.

Iz Stramarij pri Orehu (Žavljje). Imeli smo tu v našem narodno ogroženem kraju napovedano veselico za nedeljo, dne 14. m. Prišle pa so razne zapreke, da smo morali preložiti veselico na nedeljo, dne 21. t. m. Zato pa prosimo vsa bratska društva in vse posamezne rodoljube, ki so nas na meravali posetiti v nedeljo, dne 21. t. m., in vabimo sploh vsakogar, ki ima v svojem srcu ljubezen do naše mile grude, da prihiti k nam in nas s svojo udeležbo pri naši prireditvi pokrepi za naše nadaljnje delo za naš narod, ki je ravno v našem kraju v veliki nevarnosti potujčenja. Pridite torej v nedeljo, dne 21. t. m., k nam vsi, ki ste dobre volje in nam želite pomagati v našem težkem boju za obrambo naše narodne posesti.

Iz Pule dne 3. septembra. (Policijske razmere v Puli). O razmerah na tukajšnji policiji smo mi pisali že opetovano. V zadnji čas pa sta se začela tudi „Naša Sloga“ in „Polaer Tagblatt“ pečati s stvarjo. Posebno energično je začel postopati poslednje imenovani list — ki ima, kakor znano, ves vojaški tabor za seboj — ter označiti nešteto faktov o rečenih razmerah in na račun načelnika policije dra. Mlekuša.

Dr. Mlekuš je imel 6 tednov dopusta, ki ga je imel preživeti na Bledu. Ali, čim so začeli pisati listi proti njemu, se je hitro povrnil v Pulo. Stori je, menda to iz bojazni pred nadaljnimi napadi, oziroma z namenom, da te napade prepreči s tem, da izposluje — konfiskacije.

In res je „Polaer Tagblatt“ zopet danes prinesel članek, v katerem navaja gotova fakta, radi katerih je bil — konfisciran. Na tak način naj se uduši upravičena kritika! Toda, dr. Mlekuš se moti. Za sedaj nečemo govoriti o vzroku te gonje proti puljskim listom. Ako pa bo treba, pridemo tudi mi. Opozarjamo pa višjo oblast, naj se malo bolj pobriga za stvari. Kajli, kakor je dr. Mlekuš trd na zdolaj, tako je gladek na zgoraj. Čujemo, da hoče podrejeno mu csohle remonstrirati proti njegovemu zopetnemu nastopu službe. Začasni vodja je obče priljubljeni komisar dr. Modrič. In gospod dr. Mlekuš je bil še toliko — najiven, da je zaprosil za izredno imenovanje svetnikom! Naj bi raje počakal na izid tožbe, ki jo je vložil dr. Cerlek! Gospod dr. Mlekuš že ve, zakaj!

Priporoča se slavnemu občinstvu trgovina jestvin Vekoslav Plesničarja ulica Giulia šte. 29. Postrežba točna in solidna.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Manjše tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj in neratno oddelku.

Najboljši teran in domače vino se točita od danes naprej za zmerne ceni v gostilni NDO, kjer je tudi izborna kuhinja. Cenjenim izletnikom in gostom se priporoča za obisk JOSIP ŽIGON. 1940

Iščem takoj čevlarskega pomočnika. — Josip Tence, Sv. Križ št. 45. 1941

Kolo s prostim tekom se prodaja za kron 90.—. Via Cecilia 16, Zerjal. 1942

Proda se dobro upeljana čevlarnica do 24. novembra. Prosta najemnika. Vzrok odhod iz Trsta. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti pod št. 1943. 1943

Odda se meblovana soba, na željo tudi hrana Rojan, S. Pietro Scoccola 8, vrata 6 I. nadstr. 1932

Stenograf-strojepisec zmožen knjiž.: govodstva slovenščine, hrvaščine, deloma nemščine in laščine z izborno prakso, izvrstnimi referencami, želi premenjati mesto v Trstu ali kjerkoli — Ponudbe pod „Delavnost“, posterestante proti izkazilu. 1938

Petrolin - motor žaga in mlin se prodajo pod zelo ugodnimi pogoji v zelo prometnem kraju Kranjske. Ponudbe na Inseratni oddelek Edinosti pod „R. 41“. 1899

400 do 500 hl : dobro pasteliziranega mleka imam dnevno z 1 oktobrom 1913 takoj za oddati, tudi s pogodbo za vse leto. — Več pove Ivan Vidmar. Črničev nad Idrijo. 1890

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19. nasproti cerkve Sv. Jakoba. Lastnik Ludvik Tominec. 1802

Gospodarsko društvo v Škedenju vključena zadruga z neomejeno zavezo

Vabilo na

izredni občni zbor

ki se bo vršil v soboto, dne 19. septembra 1913, ob 8. uri zvečer v lastnih prostorih (Škedenj št. 226.)

Dnevni red:

1. Nakup posestva; 2. Razni predlogi. Škedenj, dne 27. avgusta 1913.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen po § 40 združnih pravil, se vrši drugi v nedeljo, dne 5. oktobra t. l. ob 9. uri zjutraj z istim dnevnim redom in je sklepčen ob vsakem številu navzočih združnikov. Ker je ta občni zbor velike važnosti, vabi načelništvo, da se združniki gotovo udeležijo istega.

Banka v Pragi išče izurjeno uradnico

veščo, poleg slovenskega, tudi italijanskega jezika, stenografije in strojepisja. Ponudbe naj se pošljejo pod „Dobro mesto“ šte. 1905 na inseratni oddelek Edinosti.

Anton Mahne, trgovec

Priporoča sl. občinstvu svoje trgovino jestvin in kolonijalnega blaga Trst, ulica dell'Istria št. 4

s podružnico na Greti v hiši gosp. Gombača in Erluge št. 275. Vsakovrstna vina in likerji v steklenicah Blago vedno sveže. Postrežba na dom. Prodaja na drobno in na debelo.

Preselitev trgovine!

Naznanjam slavnemu občinstvu in cenjenim odjemalcem v mestu in in deželi, da sem preselil svojo trgovino jestvin iz ulice Petronio v ulico Media št. 8 in se priporočam uljudno za nadaljni obisk. - Z odličnim spoštovanjem J. POCKAJ.

Alojzija Boik

Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII.

Trgovina delikates, kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

ODVETNIŠKA PISARNA

DRA FERDINANDA ČERNETA

se je preselila

v ulico Caserma št. 13, I. nadstr.

Fran Malis

dip'omiran krojač na učnem zavodu za prirezavanje, dovoljenem od c. kr. nižeavstr. nam.

TRST, ulica Tor S. Piero 4.

Krojačnica in založa sukna.

Obleke po zmernih cenah.

Uzorna in solidna izvršitev.

Artistični fotografični zavod

Ezio de Rota - Trst

ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti lekarne Picciola). — Fotografije na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečanje vsake slike na olje, akvarel ali pastel. Specialiteta: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakoršnem si budi vremenu

IVAN PARENZAN

mesnica.

Dnevno sveže meso, dovoz z železnice. Razpošiljanje na dom po konkurenčnih cenah. — Priporoča se za obilen obisk.

Rojan, S. Marcora 1.

:: NADOMESTILO ::

KAVA KAVA

'PERL'

naravno pečeni čisti bob s finim okusom in jako izdaten v uporabi Kron 1-98 kilogram.

Poštne pošiljke 5 kilogramov po povzetju franko v vsej Avstro-Ogrski.

The Caffee Sur Export

Trst I / 233.

Trgovina jestvin in delikates

CELESTE FURLANI

Trst, via Belvedere št. 57.

Prodaja vedno sveže testenine iz Ilirske Bistrice ter iz drugih sunanjih tovarn. Vino in likerji v steklenicah. Postrežba na dom. Razpošilja se po pakete od 5 kg naprej: kave, olja i. dr.

HINKO BRAUNIČAR, vodja trgovine.

Umetno - fotografični ateljè

Trst, ulica Rivo št. 42 (pritličje) -- pri Sv. Jakobu -- (pritličje)

Trst, ulica Rivo št. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografično delo, kakor tudi razgled, posnetke, no-tranzost lokalov, porcelanske plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsake fotografije

Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta